

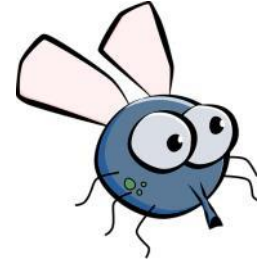

MÆLKEKOPPER ER IKKE EN DØGNFLUE

Lars Winther og Marie Louise M. Pedersen

SVINEKONGRES 2017

INGEN DØGNFLUE

- Levendefødte er stigende >17
- Andelen af ammesøer er stigende

Konsekvens:

- Mange flyt af grise mellem søer - det er altid de største grise
- Faldende fravænnings alder på grisene
- Faldende fravænningsvægt

MÆLKEANLÆGGET GIVER MULIGHEDER

- Flere fravænnede per fravænning
- Reduktion i antallet af ammesøer
- Færre flytninger af grise

- Højere fravænningsvægt?
- Reduceret pattedrisedødelighed?

DAGENS PROGRAM

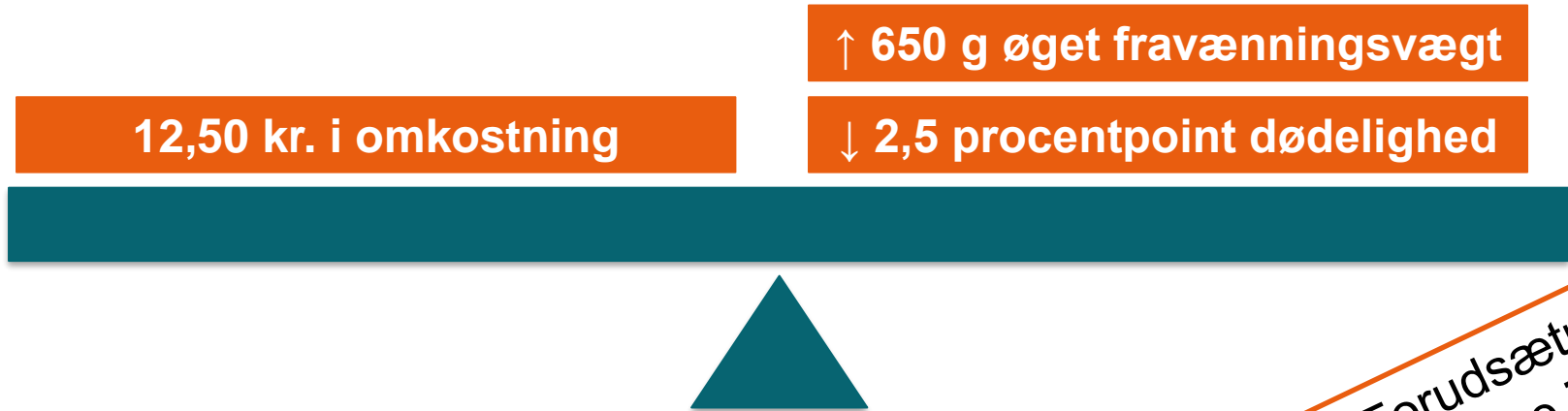
- Mælkeanlæg er langt fra gratis
- Sådan reducerer du antallet af ammesøer
- Sådan passer du søer og grise i store kuld
- Gode overvejelser omkring valg af mælkepulver og anlæg

ØKONOMI

Et mælkekop-anlæg koster 12,50 kr. pr. fravænnet gris

➤ 80-90 pct. af denne omkostning går til mælkepulver

BEREGN KONSEKVENSN I HVER BESÆTNING

- I lægger flere grise til søerne
 - Reducerer brugen af ammesøer
 - Øger fravænningsalderen = Øget fravænningsvægt
- I sætter flere søer ind i anlægget (hvis der er plads)
 - Øget antal af faringer pr. sektion = Flere producerede grise

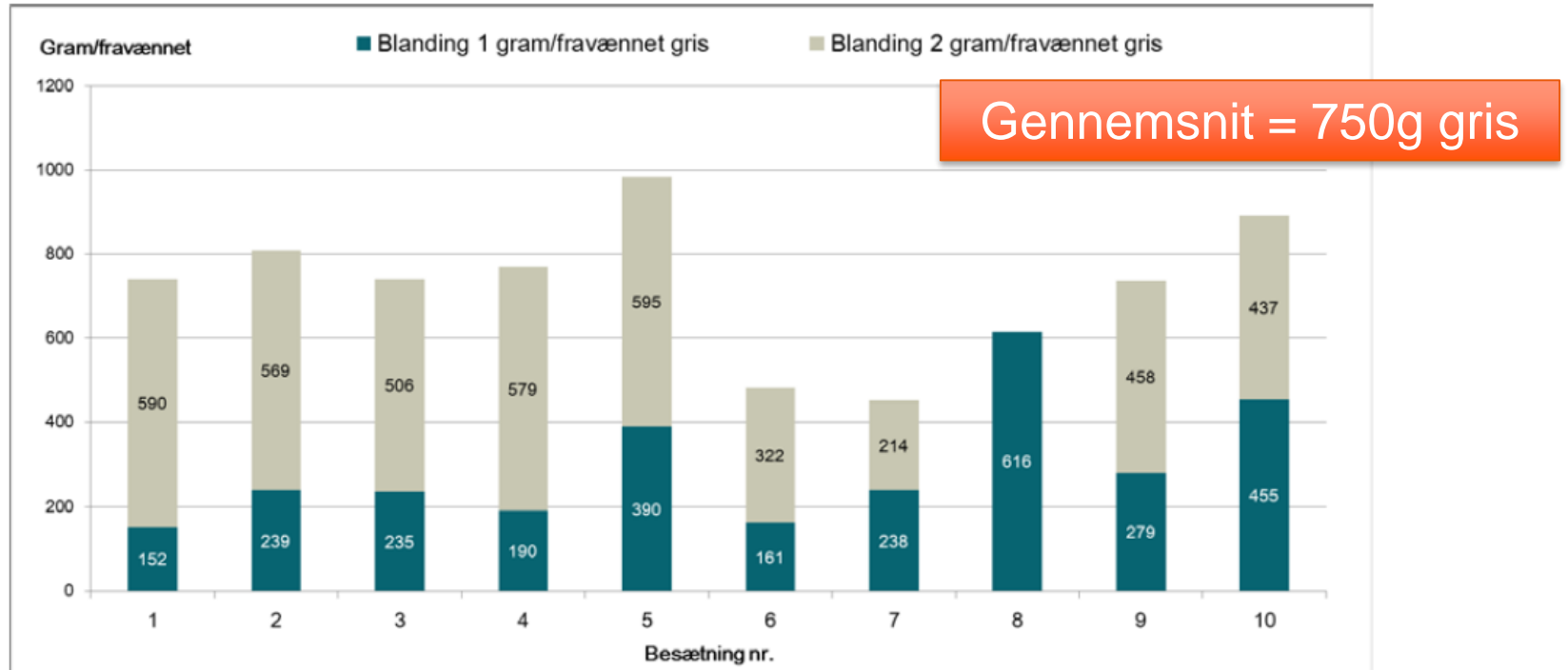
**HVAD ER KONSEKVENSEN AF 50
EKSTRA SØER?
BRUG VORES REGNEARK!**

I SKAL KENDE JERES OMKOSTNINGER

- Registrer forbruget af mælkepulver hver måned
- Beregn kg per fravænnet gris

		13,-			18,5,-						
	Antal Frav	Kg Smooth	Gr/gris	Kr/Gris	Kg Mælk	Gr/Gris	Kr/gris	Total pr gris		Frav pr frav	Kommentarer:
Maj	2485	800	322	3,9	600	241	4,24	8,14		11,9	
Juni	3140	913	291	3,5	640	204	3,59	7,09		12,2	
Juli	2615	855	327	4,2	650	249	4,6	8,81		12,2	
August	2730	785,5	287	3,74	416,5	153	2,83	6,57		12,8	Nye nipler kørt i denne måned
September	3223	642	199	2,59	360	112	2,09	4,68		12,6	Uden 0 søer 13,2 frav pr kuld
Oktober											

FORBRUG AF MÆLKEPULVER

I MÅ GERNE HAVE ET HØJT FORBRUG

Men...

- Grisene skal drikke det
 - 750 g pulver = 650 g/ gris i frav.vægt
- Restmængder og spild skal være minimalt
 - Ældre grise kan drikke restmængder
- Overvej restriktivt forbrug til de ældste grise:
 - Grise uden so har ekstremt forbrug
 - 5 ugers fravænning

Det er 80 % af grisene som drikker af koppen.

**GOD MANAGEMENT ER DET
VIGTIGSTE.
Et mælkeanlæg passer ikke grise og
søer.**

**Sluk for anlægget, hvis du ikke får
betalt de 12,50 kr.**

REDUCER ANTALLET AF AMMESØER

Øg kuld størrelsen ved kuldudjævning

- Det har dog en konsekvens for den lille gris

Afprøvning med 14, 16, 18 og 20 grise i kullet

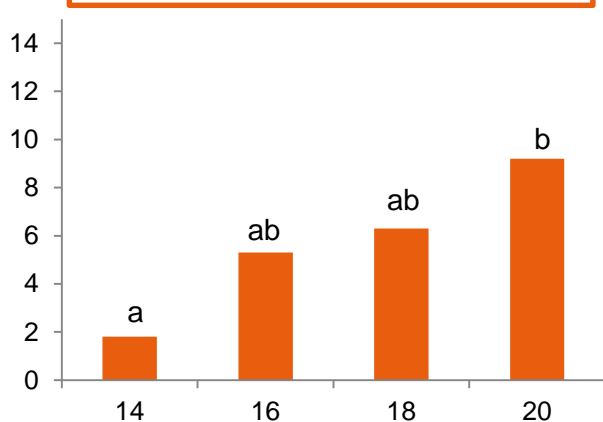
- De største grise (≥ 1 kg)
- De bedste søer (≥ 17 mm rygspæk og ≥ 14 funktionelle patter)

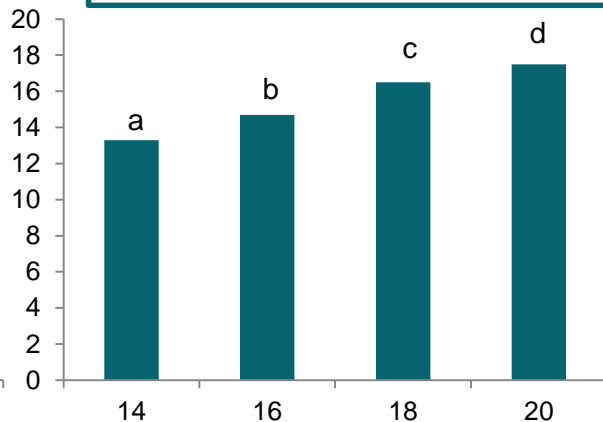
KONSEKVENSN AF ØGET KULDSTØRRELSE

- Søer i **KASSESTIER** kan passe flere end 14 grise

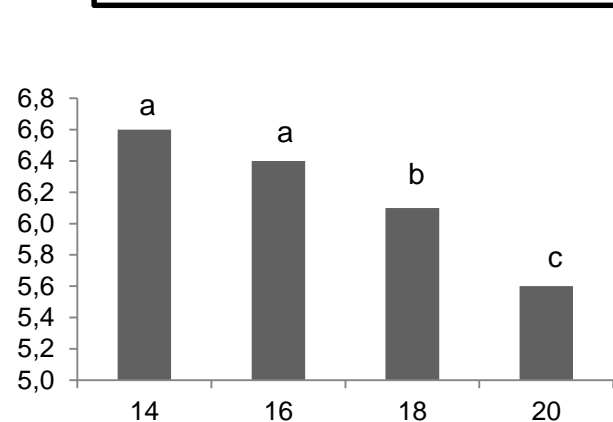
% døde og flyt. (dag 21)

Grise i kuldet (dag 21)

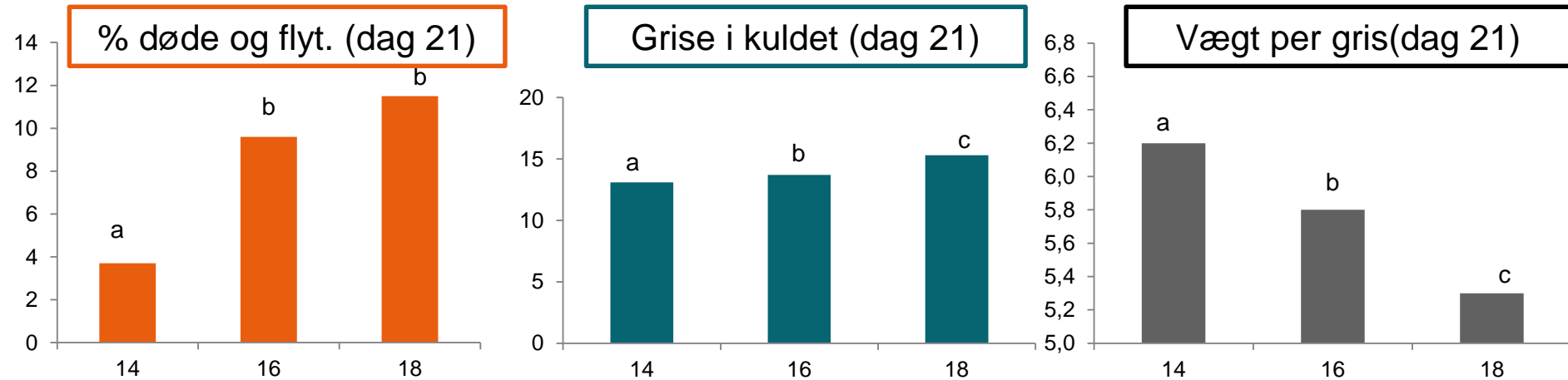

Vægt per gris (dag 21)

KONSEKVENSN AF ØGET KULDSTØRRELSE

- Søer i **KOMBISTIER** kan kun passe 14 grise

Placering af kop er en udfordring

Andre konsekvenser:

- Uens kuld
- Andelen af grise under 3,5 kg steg
- Den lille gris forbliver en lille gris
- Andelen af behandlede grise steg

I SKAL HAVE FOKUS
PÅ DE GRISE SOM
FALDER FRA

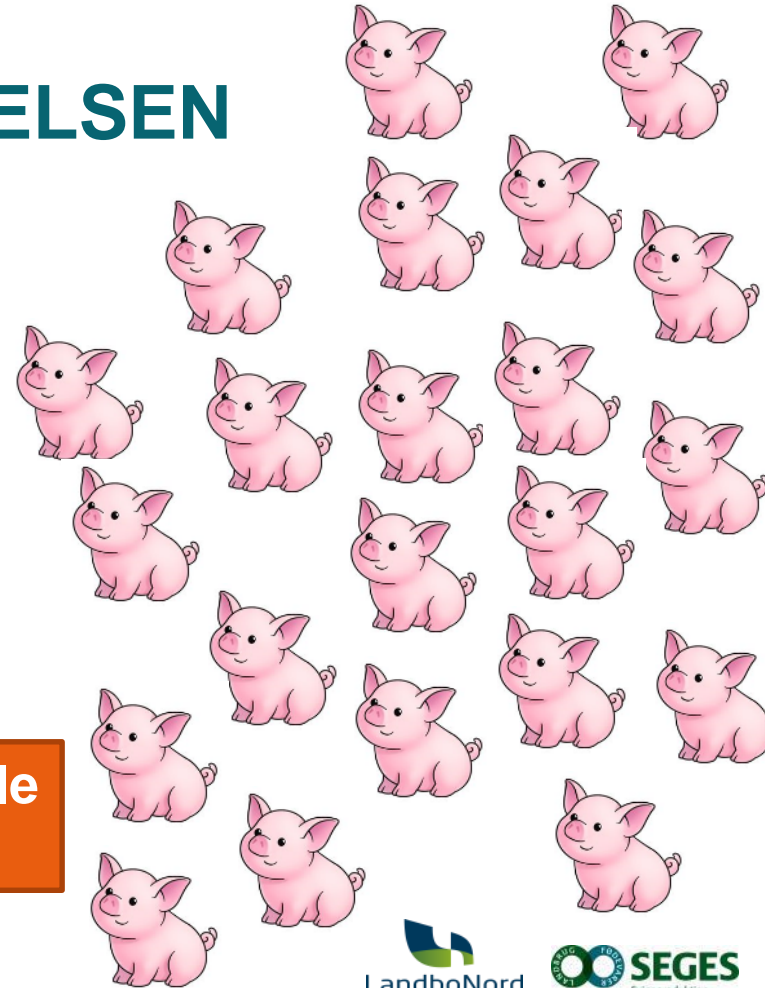
SÅDAN ØGES KULDSTØRRELSEN

Øg forsigtigt! - med en gris af gangen

Registrer følgende:

- ✓ Andel af døde grise
- ✓ Antallet af opsamlings søer
- ✓ Mængden af forbrugt mælkepulver
- ✓ Fravænningsvægt

LOVKRAV: Fast gulv eller tilsvarende, så alle grise kan hvile samtidig

HVIS DU ØGER ANTALLET AF GRISE HOS SOEN

Du får øget kuldvægt, men den enkelte gris bliver mindre!

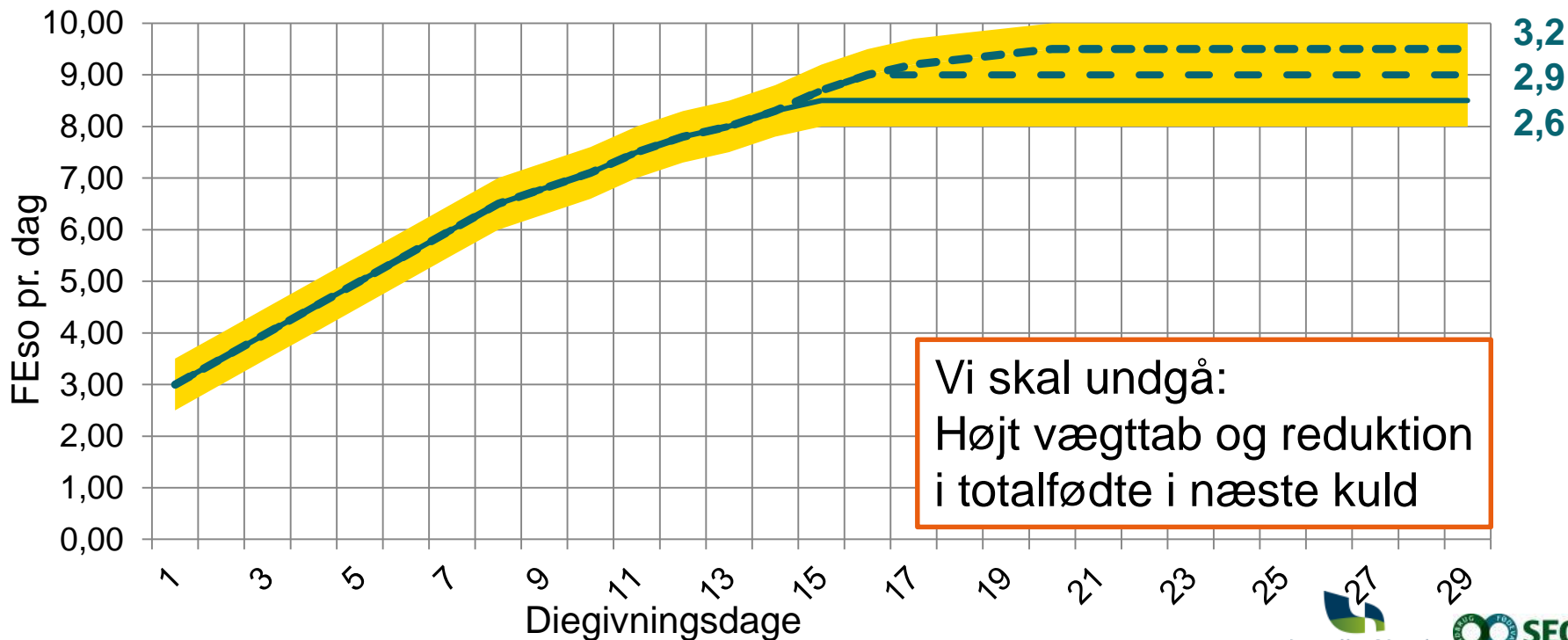
MANAGEMENT I STORE KULD

- Sørg for so mælk til de mindste grise
 - Splitmalk ofte de første par dage
 - Flyt utrivelige grise til opsamlingssoer
 - Flex-fravænning (min. dag 21; min. 12-13 grise hos soen)
- Hold øje med pattebid, vulvabid og kindskader!

Anlægget skal køre 24/7

FODRING AF SØER MED HØJ KULDILVÆKST

Afprøvning med 14, 16, 18 og 20 grise = 3,1-3,5 kg/dag

DE MINDSTE GRISE I FARESTALDEN

- De mindste grise har højest tilvækst hos en mindsteamme (Thorup, 2017)
- Mælkekoppen øger ikke overlevelsen eller tilvæksten hos de mindste grise i farestalden (Ny afprøvning)

DE MINDSTE GRISE I FARESTALDEN

- De skal have varme, varme og varme (glukose og kuvøse)
- Lægges til en mindsteamme
 - So der stadig producere råmælk
 - So med små patter
- Tryk mælk ud i koppen

MÆLKEPULVER

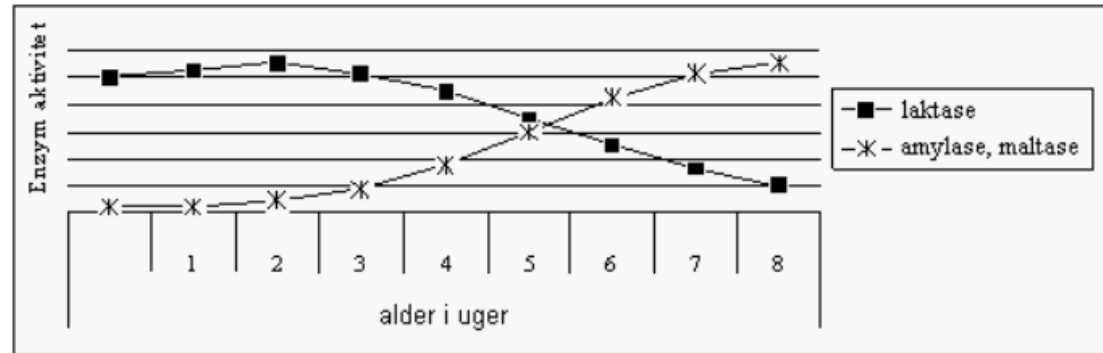
SO MÆLK vil altid være den billigste og bedste ernæring for pattedyr!

Men det er for dyrt at hælde i anlægget...

GRISENE SKAL KUNNE FORDØJE BLANDINGEN

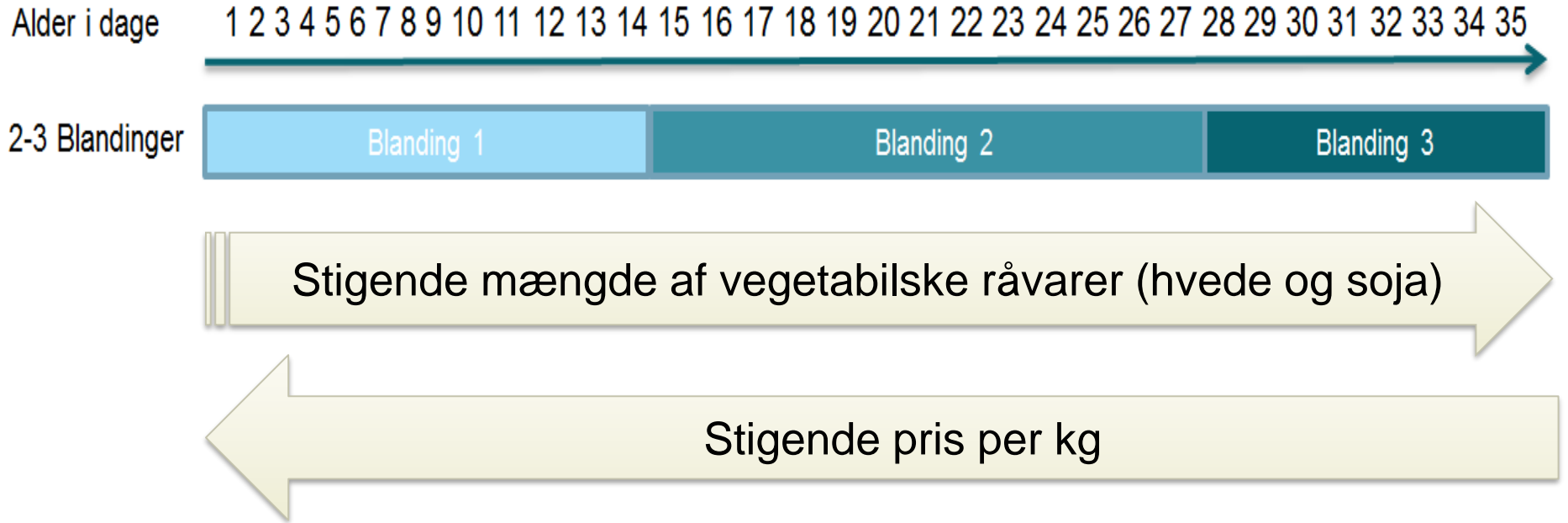
- Pattegrise kan fordøje:
 - Mælkeproteiner ex. Kasein
 - Laktose
 - Fedt

Med tiden kan pattegrisen fordøje stivelse og vegetabilsk protein

GRISENE FÅR FLERE BLANDINGER

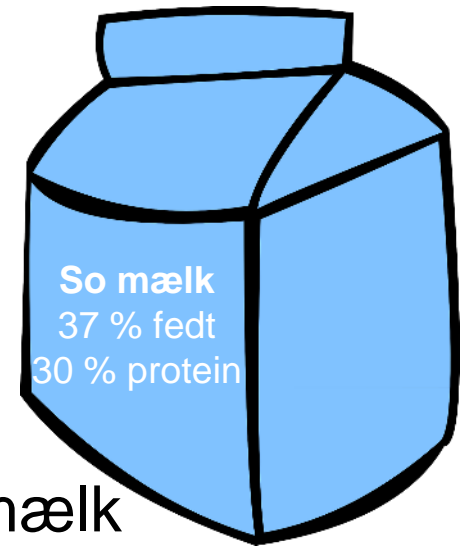

ANALYSE AF 6 BLANDINGER

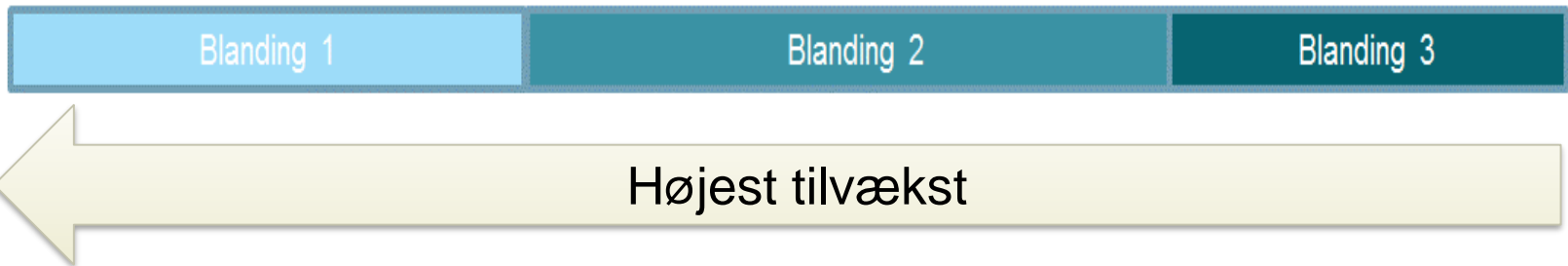
	Gennemsnit af Blanding 1	Gennemsnit af Blanding 2
Pris per kg.	13-22	9-16
Energi, FEsv/kg	1,61	1,56
Råfedt, %	14,2	9,5
Råprotein, %	21,1	20,8

ET GODT MÆLKEPULVER

- Meget energi
- En høj andel af mælkeprodukter
- Høj fedtprocent
- Resterende næringsstoffer = skal ligne so mælk

2-3 Blandinger

I SER DENNE VARIATION

Tre forskellige ”blanding 1”

	1	2	3
Ca. pris per kg	13-18	18-22	12-14
Energi, FEsv/kg	1,78	1,56	1,75
Råfedt, %	18	10	18
Råprotein, %	22	19	22

Vi glæder os til at fortælle jer:

- Hvilket produkt, som grisene helst vil drikke
- Hvilket produkt, der giver højest tilvækst

I SKAL KIGGE PÅ INDLÆGSSEDDEL

- Tjek råvarerne
 - Råvarerne står i faldende orden
- Vurder råvarer i forhold til pris
 - Mælkeprodukter og fedt er dyre råvarer
 - Hvede og soja er billige råvarer
- Tjek fedtprocenten
- Spørg til energi indhold

*Skummetmælkspulver,
vallepulver, valleprotein,
fedtberiget vallepulver,
Mejeri-biprodukter,
vegetabilsk fedt,
vegetabiliske olier (palme og
kokos), sakkarose,
druesukker, hvede, hvede
gluten, hvede protein
koncentrat,
sojaproteinkoncentrat,
kartoffelprotein, ris*

PLACERING AF KOP/TRUG

- Placer kop/trug på spaltegulvet
- Grise skal have nem adgang
- So skal ingen adgang have (løsdriftstier)
 - Minitest i showroom
- Sidevendte farestier giver risiko for kopper som trædes på

Mælkekopper

- Lavere dødelighed; højere fravænningsvægt eller færre ammesøer
- Investering: \$\$
- Driftsomkostninger: \$\$

Mini-vådfoder

- (Lavere dødelighed; højere fravænningsvægt eller færre ammesøer)
- Investering: \$\$\$
- Driftsomkostninger: \$

Drikke-jern anlæg

- (Lavere dødelighed; højere fravænningsvægt eller færre ammesøer)
- Investering: \$
- Driftsomkostninger: \$\$\$

EKSTRA Udstyr

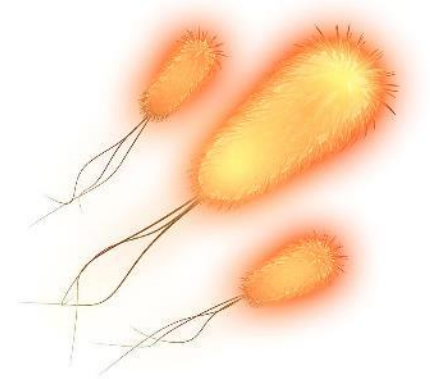
- Varmeveksler
 - Skal grise have varm mælk?
 - Hvad er den reelle temperatur i koppen?
- Antallet af tanke
 - Centralt mælkeanlæg: En tank per blanding
 - Overvej 3 blandinger i mælkekopanlæg - lav koncentration til de ældste grise
 - Stort sohold: Overvej en tank per sektion

HYGIEJNE, HYGIEJNE, HYGIEJNE

Uanset anlæg – gå ikke på kompromis!!

- Mælken skal være frisk – lugt til den
- Anlæg og tank skal gøres rent og desinficeres
 - Minimum ugentligt
- Kopper skal spules
- Mål antallet af bakterier i tank og slanger
 - Spørg din dyrlæge

TAKE HOME MESSAGE

- Kend dine omkostninger = forbruget af mælkepulver
- Tjek indlægssedlen
 - Vurder råvarer i forhold til pris
 - Høj fedtprocent 😊
 - Spørg efter energi indholdet
- Konsekvens af reduktion af ammesøer
 - Risiko for højere pattegrisedødelighed og lavere fravænningsvægt
 - Ekstra management til de mindste grise
 - Ekstra foder til søerne

